

El Vallès Nou

Portaveu del Regionalisme a Granollers i sa Comarca

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

ESPANYA, trimestre. 1'50 pessetes.
Número corrent, 10 céntims.

Redacció i Administració:

SANTA ELISABET núm. 6.

Anuncis a Preus convencionals

No s'admeten escrits sense firma.

BANCA I BORSA

SANT ROC, 10

GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa , Negociació i cobro de cupons

FERRAN PALAU

CORRESPONSAL DEL BANC DE BARCELONA (SUCURSAL 1)

SABATERIA RIERA

— ABANS MARLET —

: : Prim, 7 GRANOLLERS : :

CALÇAT FET I A MIDA

CONFECCIÓ I VENDA DE CALÇATS AMB SOLA DE FUSTA

EL ENGRÓS I DETALL A

PREUS DE FÀBRICA

"Acció Granollerina"

En un article de dies passats, prometerem parlar del perquè d'«Acció Granollerina, i del perquè de la aliança dels diferents grups que l'integran.

Molt s'ha discutit i criticat aquesta unió, o mes ben dit aliança, dels diferents grups que componen «Acció Granollerina», i aquesta aliança, no sols es de lo mes lògic que puga haverhi, sino que donades les circumstancies, hauria sigut una solemne equivocació política el no ferla.

Temps avans de les eleccions municipals del any 1915, en Torras comensá a treballarlas donant als seus treballs un color marcadament polític, fent servir aquestos i enllaçantlos clarament amb la propaganda per a les

eleccions de diputat a Corts a favor de'n Boét, qui debia presentarse per segona vegada contra'l nostre candidat Sr. Plaja. En Torras al treballar les eleccions municipals treballava les eleccions generals, ¿que te doncs de particular que nosaltres, per a contrarrestarlo, busquessim manera de treballar les generals valentnos també de les municipals?

Els dos grups que llavors mes ostensiblement lluitaben en la localitat eren el d'en Torras i el den Barangé. En Torras va convertir la lluita local en lluita de política general: pretenia fer servir el resultat d'unes eleccions municipals per a facilitar la elecció de'n Boet; els adeptes que per la lluita local se feia, els vots que conquistaba, ja'ls treballava i'ls reservaba, per la lluita que's veia en porta, que s'apropaba, d'unes eleccions generals ¿Perque no debiam nosaltres ajudar al seu contrincant, procurant després anar units en les eleccions generals?

El no ferho hauria sigut tonteria; el no aprofitar aquelles circumstancies hauria sigut una gran falta de sentit práctic i una equivocació política imperdonable.

Nosaltres al ter aixó no feiem mes que seguir els passos, el camí per en Torras marcat; l'ajudar a en Barangé a combatrer a en Torras, era per nosaltres combatrer a en Boet, com per

en Barangé l'ajudarnos a combatrer a en Boet era combatrer a en Torras.

¿Voleu explicació mes clara ni mes lògica del perquè de nostra aliança amb en Barangé?

En Torras volgué convertir unes eleccions municipals, unes eleccions administratives, en eleccions polítiques a favor de'n Boet; nosaltres no tinguérem altre remei que fer els possibles per a aprofitar aquesta maniobra d'en Torras a favor del nostre candidat, d'en Plaja. Si ferem bé o no els resultats ho digueren prou clar.

Encar que'ls caps ostensibles de la lluita local, convertida en política per en Torras, eren éll i en Barangé, hi havia també un altre factor que ja de temps era rebutjat i combatut per en Torras, ja que era contra qui mes havia tirat, aduc quan anava amb en Barangé, fins al extrem que el no volguer aquest seguirlo per el camí de combatrel sens quartel, com pretenia en Torras, fou sens dupte una de les causes, no la unica, de la ruptura d'ell amb en Barangé; aquest grupo que ja s'havia unit amb en Barangé, era el d'en Tardá i s'uní també amb nosaltres en la entaulada lluita i forem ja tres els grups aliats que'ns presentarem a les eleccions municipals i despres a les generals.

Aquesta aliança establí, com es natural, entre els caps dels grups aliats certa relació; amb la frecuencia

de reunions, cambi d'impresions, i treballs a fer, fins s'arribà a certa compenetració; l'amistat es convertí en franquesa, i s'inicià l'idea de que en lo que convergissim podiem continuar junts, i com coincidirem els tres grups en molta part de la qüestió local, sobre tot en que en Torras pels seus actes desde l'Alcaldia estava convertint l'Ajuntament de Granollers, mes que en una entitat administrativa, posada per la llei sols per a administrar els bens del poble, en un centre polític per a satisfer les seves ambicions, acordarem, en lo local, mantenir la aliança, i d'aquí nasqué la constitució en entitat legal d'«Acció Granollerina», en la que junts combatem no sols al enemic comú nostre, sinó al que a nostre entendre ho es de tot el poble, perquè en lloc de preocuparse de la administració local no fa res que no ho supediti a un fi polític determinat, tirant a terra tot lo que han fet els altres i tornant a ferho, sols perquè's digui que ho ha fet ell, sens pensar que aixó atrassa i desmoralitza la administració.

En «Acció Granollerina» sens necessitat de abdicar cap dels grups que la componen dels seus particulars ideals en política general, seguim el principi que infantà a la «Popular» de que deuen unir-se tots els homes de tots els partits per a administrar el poble, que una cosa es l'ideal el partit polític i altre l'administració local, principi que portà a la casa de la vila als homes de la «Popula» i que avui ha recullit «Acció Granollerina» quan en Torras, únic cap visible d'aquella, s'ha cregut prou fort per a llençar-lo.

Veus aquí el perquè d'«Acció Granollerina» i els motius d'aliança dels elements que la componen.

Ens ajuntà, l'adonarnos que's volia fer servir al poble per a fer política, i ens feu continuar units el veurer que's vol fer política a costes del poble.

¡Desperta ferro!

Comensan a cristalitzar ja, en la Nació espanyola, els resultats de la intensíssima vida de nostra terra; comensa ja a compendres en varis llocs de la Península que la seva regeneració deu venir

vivint en plena activitat i no dormint; comensa a trontollar ja el soli del's patrioters de la baixa política.

Alegremnos. L'aubada es esplendent. En l'ample saló de sessions del Congrés resonà ja en la temporada pasada el prelude de l'obra que deu portarse a cap, i sas notes vibrants i plenes de vida, allargantse han arribat al fons de la terra, i ses vibracions s'han deixat sentir pletóricas d'armonia a Bilbao, a València, a Andalucía....

Els parlamentaris catalans al llençar novament el crit de guerra de nostres avis, han fet sentir sa veu potent plena de voluntat i d'energia que ha fet deixondirse a les demás regions ¡Aleluya!

En el moment d'escriure aqueixes ratlles estarà ja altra volta en plé funcionament la màquina parlamentaria, i probablement aquella veu ja s'haurà deixat sentir viril en aquell ambient de convencionalismes ple de miasmes Passi lo que passi, en aquesta nova temporada de estar obertes les Corts, sigui el que sigui el resultat d'ella, no podrán d'avui endavant els polítics ocupar-se preferent i exclusivament de las petitesas de la política de carreró; no, la veu del poble que batega per ferse sentir la veu aqueixa que fins avui quedava ofegada, entre las conxorxes dels pasadissos ont se tramaven tota clase de travetes i conjures, s'ha overt pas i ha entrat.

Podrán els governs seguir-se renovant per arts d'encantament, podrán els partits seguir vivint rastrerament, podrán continuar els ministeris sent refugi de tota la gent que sense ofici ni benefici te un parent polític; pero d'avui endavant els governants han de portar un programa; d'avui endavant al votar «sí o no» no podrá ferse amb els ulls aclucats; d'avui endavant en el parlament hi pren un escó lo que mai hi havia entrat; la realitat; constituída pe'l poble que treballa, que pensa, que viu conscientment i que fins ara dormitaba acaronat per promeses.

El poble va despertant i a les promeses contesta; vull fets. Quan se l'hi dona una llei de subsistencias, de transports, de protecció imaginaria a la industria, ja no's conforma com avans amb pa i toros, sino que demana «menos lleis, mes pa i mes treball».

Al que vulgui saber lo que significa aqueixa transició, que encar que lentamente, amb força irreductible, es va operant en l'anima espanyola, sols te que estudiar i fixarse en un fet; 25 o 30 homes an els que sisquera s'els ha volgut concedir la plena representació d'una regió, han dominat per la força de sa paraula, per la energia de sas ideas a tot un parlament. ¿Perqué?

Perque representaben lo que hem dit avans, perque sos enemics, valents fins a la temeritat mentres contemplaren a

sos peus un poble adormit, s'han acobardit, al topar amb idees noves que infiltrant sava poderosa an aquell el feian redreçar i seguir als nous lluitadors.

Ja no es Catalunya sola la que segueix aquest camí, ses germanes en penes i en treball han obert els ulls a la llum, i van amb ella; prou voldrien totes aqueixes aus nocturnes de la burocracia central, deturar-la, pero es impossible, podrán defensarse mes o menys temps en sos caus, podrán retrasar mes o menys la victoria, pero al fi caurán vençudes devant la brava embestida de nostres heralds, perquè darrera d'ells hi ha tot un poble que'ls empeny i els encoratja dientlos continuament: ¡avant, avant sempre!

Poc a poc i a mida que's vagin renovant els homes que intervenen en la política, aqueixa anirà prenent el segell que han comensat a imprimirli aqueixos homes que porten en sas venas sang de nostra raga; va apropantse ja el dia en que conseguides sas primeres reivindicacions, Catalunya podrá dir a Espanya:

«Desde que vaig amb tu, sols espinas he trobat en mon camí, has fet tot lo posible perque aquestes es clavesin ben endins i per les llagues que obrien s'es capés tot lo que constituia la esencia i l'orgull de mon esprit; m'has prostergat sempre que has pogut, m'has arrencat per la força als fills de mes entranyes, has volgut enterrar ma historia i amb ella ma llengua i mon dret, m'has robat mes lleis i mes llibertats; volies matar-me: no has pagut. Ma llengua es mes rica i mes esplendorosa que mai, a cada llaga oberta en mon cor he avençat un grau en el camí del martiri i del Progrés, ma ánima viu amb una vida tant intensa que enlluerna i domina a la terra. Podria venjarme, deixante dormir mentres jo vaig vivint vers l'ideal, ¡no ho vull! vull ser per tu lo que tu haurias d'haver sigut sempre per mi: una germana; i per medi de'ls fills que has pretengut exterminar, valente de tots els medis, t'ofereixo el ram d'oliva que'ns pot fer retornar encara, a ser lo que hauriem sigut sempre si no haguesis volgut ser la mestressa; pero pensa que'ls pobles, com els homes, es cansen de ser bons.»

I l'Espanya jove, la que avui desperta i que no sab de de traicions ni baixesas del femer centralista, acullirà el simbol de pau que uns homes l'hi oferirán en nom de tota una raga. Si no fos aixís, si seguint velles tradicions i anant contra la realitat volguessin guerra, fora arribada l'hora d'exigir, en lloch d'ofedir.

Que encar en nostres pits hi ha prou vida per fer trontollar valls i serras al resonar el «Desperta ferro!» del almo-gàvers i.... JOAN CARRERAS

DE ELECCIONS

S'ha parlat tant aquestos dies de combinacions, intel·ligències i aliances per a les properes eleccions provincials; s'ha fantasiat tant fent sortir a la llum pública candidatures i mes candidatures en les que es barrejaven noms de lo mes eterogeni que darse puga, que'ns creiem en el deurer de pregar a nostres amics que no's deixin il·lusionar per tan estranyes combinacions, que tinguin serenitat i calma, convençuts de que ni anirem amb qui no havem ni podem anar, ni deixarem d'anar a la lluita amb una candidatura de noms prestigiosos i a gust de nostres amics, que'ns donguin la seguretat del èxit.

No's deixin portar doncs per falses notícies, no s'il·lusionin per les fantàsies convinçions que es fan correr, esperin amb la calma i serenitat que sempre en iguals cassos havem tingut els regionalistes, a que dintre poc sels dongui compte d'una manera autoritzada de la nostra candidatura, la que esperem votaran tots per a bé i engrandiment de Catalunya.

VARIES

Llegim en nostre apreciat confrare *Sol Ixent* de Badalona:

«L'arquebisbe de Tarragona ha rebut del bisbe catòlic de Londres, una afectuosa carta escrita en català, acompanyant, traduït també al català, el document en que l'episcopat belga fa constar la seva protesta contra les deportacions fetes pels alemanys.

Aprenem els senyors de la *meseta*, que volen imposar'ns el pensar en castellà, com la nostra llengua es considerada i honorada al estranger.

Un dia és un gran estat que l'equipara; donant-li carta d'oficialitat, amb els grans idiomes mundials, l'altre, reb l'homenatge de célebres universitats estrangeres, quan les espanyoles segueixen negant-li l'hospitalitat.»

* *

Somiant truites:—En un article de la Gaceta de casa la Vila es treballa la opinió pública, per a que el petit estalvi dels veïns en lloc d'anar a la Caixa d'Estalvis vagi a complir l'emprestit de 90.000 ptas. que fa l'Ajuntament i per a convencels els dona el gran argument: «en la caixa d'estalvis el diner sols guanya el 3 % i les làmines de l'emprestit donaran el 5 %». Aixó que fa l'efecte del anunci d'una competència de botigueta, indigne de anunciarla un periòdic qualsevol quant menys el de l'Alcaldia, demostra dues coses: el migrat cervell dels que tal diuen, migradesa que'ls fa ineptes per a regir una administració comunal, i després que somien truites, ¿pot compararse la molta garantia de la caixa d'estalvis amb la poca garantia, per no dir amb la nula garantia, que per desgracia pot oferir l'Ajuntament?

¡Per Deu senyors no somien truites! A mes, com pot compararse una imposició a la caixa d'estalvis amb la compra d'una làmina municipal; a la caixa

d'estalvis l'imponent pot retirar sempre que vol tot o part de lo que hi te depositat, comprant una làmina li queda el capital estacionat, no pot ferne us quan li convé a menys de recórrer a la venta, en la que es seguríssim que hi tindrà que perdre.

No hi ha punt de comparació: l'una cosa es un dipòsit que sempre está a la disposició del imponent, l'altra l'empleo del capital en un valor del que no pot ferne diner en un moment determinat, sens recórrer a la venta en la que s'exposa a perdre.

Senyors financers de *nuevo cuño*, no somien mes truites, no vulguin enlluernar al públic fentli resaltar aquesta diferencia del 3 que dona la caixa d'estalvis, al 5 que ofereixen vostés en les làmines que si fossin verament financers si entenguessin amb aquestos assumptes, sabrien que representa molt mes el 3 % donat a un dipòsit que's pot retirar en tot o en part a tot hora i sens previ avis, que no un 5 % poc garantit en una làmina municipal.

L'anunciar sols lo contrari, com han fet en el periòdic el volguer establir aquesta especie de competència, es el ridícul mes gros, demostra la por que tenen.

Si volen cubrir l'emprestit, tota vegada que es per a *unificar* contentinse en *cangear* tot el paper que corra del Ajuntament, qu'es la verdadera unificació i no vulguin establir competències ridícules allà on no pot haverhi. No somien mes truites.

I per avui no diem res mes perquè verament ens fa llàstima l'autor d'aquelles il·lusions.

Crònica de la Comarca

Mollet

Enguany el Ball de Gitanes es presenta en nostra comarca amb molt esplendor.

Sabem que's ballarán a Moncada, Ripollet, Santa Perpetua, Mollet, Sant Fost, Martorellas, Parets, Montmeló, Montornés, L'Arrabal, La Roca etc, etc.

Si bé'l tradicional i típic ball, o millor dit espectacle, de «les gitanes» ha degenerat en sa indumentaria, combinacions de moviments i fins en sas melodies musicals que, de populars, algunes d'elles han suferit l'influencia estrangera, no per aixó havem de deixar d'alegrar-nos de la conservació, encara que desfigurada de tal costum, ja que amb ella al nostre entendre també fem patria; per a retornar-lo a sos primitius, temps creiem que sols bastaria l'interés i bona voluntat d'aquelles persones que per sos coneixements i amor a la terra venen obligats a vetllar per les santes tradicions, llegat de nostres avant-passats i que forma la fisonomia de la rassa.

Es combenient en primer terme comensar a advertir a la joventut, que no son pas balls nostres els xotisc, pas-doble i jota qu'acostumen ballar i qu'encambi tenim les parts de tres, la catxutxa, entrada de ball i principalment l'espolsada que son els característics i apropiats per a la festa de «les gitanes».

Com cada any els molletans qu'estimen les nostres costums, aixequem ia nostra mes enérgica protesta en contra dels interessats fabricants del poble que mirant sols les seves exclusives combeniències pecuniaries, ens han pres la diada del Dilluns de Carnaval obrint llurs fàbriques per a el treball.

¿Quin dia's desvetllarà l'ànima popular molletana?

«El poble quand vol ser lliure si no l'hi donen, s'ho pren».

Els pobles dignes i concients no deuen consentir mai les *caenas*.

Cardedeu

Avui dia 11 del corrent, es jugará si el temps ho permet, un gran partit de Foot-Ball entre un equip de Sant Celoni i un d'aquí. No cal dir l'entusiasme que regna per a presenciar aital partit.

◆◆◆

El moll de carga i descarga de l'estació del ferro-carril, mes que lloc de carga i descarga sembla un camp d'Agramant, puig al considerable munt de fusta que hi ha apilotada per tot arreu, s'hi ha de unir lo intransitable que está el pas que hi conduceix, lo qual pot ser causa de que ocorreixi alguna desgracia qualsevol dia. Sembla que la companyia hi tindría de posar remei.

◆◆◆

Si no's cambian les ordres, per Carnestoltes tindrem «Gitanes» lo qual causarà moviment inusitat, ja que fa anys no s'en feyan.

Granollers

El Concell Directiu de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha acordat convocar al Concell Superior de la obra dels Homenatjes a la Vellesa, per a aniciar els treballs preparatoris per al tercer Homenatge anyal, que deu celebrarse el dilluns de Pasqua de Resurrecció.

Per els datos, rebuts, se considera ja assegurada la celebració del Homenatge a lo menys en setanta sis poblacions de Catalunya, ament notabilíssim, si's considera que l'any passat sols foren vintitres pobles els que'l celebraren, i un sol, Sant Sadurn de Noya, qui l'iniciá ara fa dos anys amb gran solemnitat.

El Concell Directiu ha acordat dedicar deu mil pessetes a beneficiar, rendes o pensions vitalícies immediates a favor de vells desvalguts, que's constitueixin al celebrarse el tercer Homenatge. Amb aquestes bonificacions la Caixa de Pensions suplirà insuficiències de aquelles rendes que no arribin a una pesseta diaria, per a ferles arribar a aquesta quantitat.

◆◆◆

El dijous passat fou trobat en el forn d'obra den Cot el cadavre d'un home d'uns 40 anys. El tenir dues punyalades al front i el cap mitg overt sembla per una forta garrotada, fa creure que fou assassinat.

Se li trobaren a sobre el rellotje unes quantes pesetes i un grapat de pessetes de dos céntims, lo que fa creure que era un captaire i que'l movel del crim amb éll comes no fou el robo sinó baralles amb sos companys.

Per els documents que se li trobaren a sobre es creu que es fill de Sant Andreu i que havia treballat en unes mines a França.

No sabem que se sospiti qui poden esser els autors d'un crim, que per haverse comes casi dintre del poble ha preocupat d'una manera molt viva als veïns de Granollers.

◆◆◆

Avui a les nou del vespre en el saló teatre de la «Alhambra» els joves de la «Joventut Alhambriana» celebrarán una vetllada literi-musical finida la qual posarán en escena el drama en un acte «Una limosna por Dios!» i la divertida comedia «La Criada nova».

◆◆◆

En el Cassino de Granollers la nova agrupació artística inaugurarà les seves tasques amb una vetllada avui a les nou, representant l'obra de'n Coca «Gent d'are».

◆◆◆

Ciclisme:—El jove ciclista d'aquesta vila en Pere Juncá ofereix correr un *match* de 1 a 100 kilòmetres a tots els corredors locals, especialment al campió de 1916.

¿Qui acceptarà l'envit?

◆◆◆

S'ha fixat en el vestibol de Casa la Vila l'itinerari que publica el Director del dipòsit de sementals del Estat a l'Hospitalet, per a la monta d'aquest any.

Per aquesta Vila se senyala desde'l 15 del mes pròxim, assignantse tres cavalls.

Tip. J. Joseph. — Granollers.

Destil·leria a vapor de Anissats i Licors

Anís Faust : : :
: : Coñac Parera

PREMIATS:

MADRID 1377
PARIS 1878-1889.
BARCELONA 1888-1898
CHICAGO 1893.
VALENCIA 1910.

Vins, Vermouts i Champanyns
del país i estrangers.

Depositari del R. A. C. de Catalunya.
Stock de pessés per a Automòvils en Les Franqueses.

FELIP BLANXART

(SUCESSOR DE FELIP PARERA)

Fàbrica i Despaig en:

Granollers del Vallés

Fàbrica i Magatzems en LES FRANQUESES

Fàbrica d'Aixrops i Horxates

(Tònic refrescants)

CHAMPANILLA

Gran estimulant digestiu

Agustí Portuny

(Sucessor de F.º Portuny)

Representant únic amb diposit
per a Granollers i sa comarca:

Felip Blanxart

Forn de Sant Vicens

CONFITERIA I PASTISSERIA
— DE —
PERE RÓS

Elaboració diària de dolços.
Gran assortit en confits de totes classes
per a casaments i batejos.
: : Galetes de diferents marques : :

Carrer de Barcelona, 12.

MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Fàbrica d'Olis i Sabons

FILLS DE E. BARANGÉ

Granollers, Girona, Barcelona-Sans.

Disponibile

Si voleu bon xocolate

compreu la marca

PUCHADES

que no n'hi ha de millor!

Disponibile

Els Adobs Químics.

Primeres materies: Superfosfats minerals i orgànics.
ulfat d'amoniac, nitrat de sosa, sals potàsiques, etc.

Guano

Vallesá

MARCA DE
FÀBRICA

Lluís Serra i Guardia

Proveïdor de la "Comunitat de Primeres Materies" de la Federació Agrícola C. B.

Carrer Ricoma, n.ºs. 79 i 81. Granollers del Vallés. * REPRESENTANTS
a Catalunya, Balears i Aragó

Disponibile

La Agrícola Espanyola

Direcció General: Rambla Sant Josep, 32, principal

Societat anònima de Segurs reunits, a cotització fixa i graduada, legalment constituïda, de conformitat amb la vigent llei de 14 de Maig de 1908, i autoritzada per Reial ordre de 25 d' Abril de 1911, per a operar a tota Espanya, a quin efecte té fet el dipòsit que la esmentada llei prevé.

Capital social suscrit, 1.000.000 de Ptes.—Capital desembolsat, 325.000 Ptes.

Opera en els rams següents: **SEGUR** de cullites contra la pedregada.—**SEGUR** contra la mort i robo del bestiar caballar, boví i especial de tocinos i cabres.— Representant a **GRANOLLERS** **Joaquim Cot**, Plaça Perpinyá, 3, pequeria—Autoritzat per la Comissaria General de Segurs.

IMPRESSA "LA INDUSTRIA" DE JAUME JOSEPH

Sta. Elisabet, 3.—GRANOLLERS.

Aquesta impremta, s'encarrega de confeccionar tota classe de treballs tipogràfics.

Treballs comercials a una i varias tintas.